

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissvar på Delbetänkandet (SOU 2016:27) Som ett brev på Posten, Postbefordran och pristak i ett digitaliserat samhälle

Föreningen Sveriges Tidskrifter representerar över 330 fack-, special-, konsument-, serie- och kulturtidskrifter. Av alla upplagekontrollerade tidskrifter är det mer än 80 procent. Den samlade upplagan per utgivningstillfälle 18,4 miljoner exemplar och den totala reviderade årsupplagan är 257 miljoner exemplar.

Av de totala annonsintäkterna inom mediesektorn står tidskrifterna för 5.2 % procent eller ca 1.7 miljarder miljarder kronor.

Tidskrifterna medverkar som förmedlare av nyheter, information och underhållning, i opinionsbildning och undervisning, i samhällsdebatten och den kulturpolitiska debatten.

De är alltså av stor betydelse för den demokratiska debatten liksom för att på alla områden bidra till att fördjupa och utveckla företag, organisationer, samhälle och individer.

Sveriges Tidskrifter har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får anföra följande.

Uppdraget

Uppdrag för utredningen är att bl a att bedöma vilka grupper i samhället som har behov av övernattbefordran av brev och bedöma behovet av posttjänster i olika typer av gles- och landsbygd. Och om man vill avveckla övernattbefordran, föreslå alternativ.

Utredningen ska också utreda det nuvarande pristaket och beskriva konsekvenser om pristaket avvecklas. Dessutom undersöka om det finns grupper i samhället som inte har något alternativ till Postnord som distributör.

Förslaget

Det förslag som utredningen lägger fram innebär bl a att kravet på övernattbefordran i den samhällsomfattande posttjänsten ersätts med en tvådagars bastjänst för brevbefordran där minst 95 procent av breven ska ha delats ut senast den andra arbetsdagen räknat från inlämningsdagen. Förslaget ska säkerställa att det även framöver finns en samhällsomfattande posttjänst som på ett effektivt sätt möter samhällets behov av att skicka brev.

Portohöjningar för brev upp till 250 g som postas med den nya tjänsten ska begränsas av ett pristak som ska kunna anpassas till de förväntade

volymnedgångarna. Genom förslaget kommer portoregleringen även fortsättningsvis att garantera en bastjänst till ett normalporto för de användare som skickar brev.

Utredningen vill med förslagen behålla brevet värde som en symbol för ett leveranssäkert kommunikationssätt – som ett brev på posten.

Sveriges tidskrifters inställning

Sveriges Tidskrifter menar att den nu tillsatta utredningen måste medverka till att stärka tidskrifternas möjlighet att fullgöra sin viktiga uppgift i ett framtidsinriktat Sverige. Då är en väl fungerande rikstäckande, stabil och kostnadseffektiv distribution av avgörande betydelse.

Därför är det utomordentligt ledsamt att föreningen tvingas konstatera att ordet tidskrifter (i postens terminologi posttidning A och B) inte nämns i utredningen. Det är dessutom rent uppseendeväckande då distributionen av tidskrifter är en sektor av Postnords verksamhet som genererar uppemot 700 miljoner i intäkter. Och detta enbart för distributionen av tidskrifter.

Lägg därtill de intäcksströmmar som tidskrifter bidrar med i form av bilagor, giveaways och andra prenumerationsgåvor. Direktreklam för marknadsföring och prenumerationsfakturer ger också merintäkter baserade på tidskriftsutgivningen.

Idag bär tidskriftsdistributionen tillsammans med reklamtrycksaker upp en betydande av hela Postens utdelningsorganisation. En kraftig nedgång i utgivningen av tidskrifter på grund av höjda distributionskostnader skulle kunna äventyra stora delar av brevet utdelningen.

Sveriges Tidskrifter utgår därför från att de förslag som utredningen nu lägger fram vad gäller distributionen av brev också ska gälla för tidskriftsdistributionen.

Sveriges Tidskrifter utgår även från att utredningen reviderar sitt förslag i denna del när slutbetänkandet lämnas.

Övernattbefordran

Utredningen föreslår att man tar bort kravet på övernattbefordran och ersätter det med en tvådagarsregel. Man höjer även kravet på den andel av det utdelade som måste klara tvådagarsregeln.

Sveriges Tidskrifter har ingen erinran annat än att en tidskrift ska komma till prenumeranterna vid samma dag i hela landet. Inte minst är detta viktigt ur annonssynpunkt där privatannonser om försäljning av t ex bilar och bildelar innebär att den som kommer först till kvarn får köpa.

Pristak

Utredningen föreslår att portohöjningar för brev upp till 250 gram som postas med den nya tvådagarsstjänsten begränsas av ett pristak. Idag gäller 500 gram.

Sveriges Tidskrifter anser att den högre gränsen bör behållas.

Uppdraget

Utredningen har haft i uppdrag om det finns grupper i samhället som inte har något alternativ till Postnord. Detta är en fråga som är avgörande för landets tidskrifter som i nästan samtliga fall är riksspridda till skillnad mot t ex dagstidningarna som oftast har ett geografiskt spridningsområde.

Att staten genom Postnord garanterar denna riksspridning är en förutsättning för utgivningen av en tidskrift. Att tidskriften dessutom kommer till prenumeranten i stort sett samtidigt i Haparanda och Ystad är som påpekats ovan ytterligare en förutsättning för tidskriftsförlagen.

Därtill kommer naturligtvis prispförhandlingarna mellan distributör och tidskriftutgivare.

Idag gäller störst får bäst pris – vilket kan vara rimligt. I ett decentraliserat system med många distributörer är detta inte självklart.

För tidskrifterna är det därför livsviktigt att det finns en stor aktör som garanterar riksspridning. Både för möjligheten att ge ut en tidskrift och att detta kan ske till rimliga distributionskostnader.

Utredningens arbetsmetod

Utredningen har låtit intervjua företrädare för ett flertal organisationer och offentliga aktörer om deras behov när det gäller brev- och postbefordran.

Sveriges Tidskrifter som representerar den klart största delen av alla svenska tidskrifter som distribueras borde ha varit en viktig aktör för utredningen att samråda med. Så har inte varit fallet.

Övrigt

Sveriges Tidskrifter har i tidigare sammanhang pläderat för ett snart genomförande av en samdistribution av morgontidningar och brev. Frågan har senarelagts på grund av att kravet på övernattbefordran då måste slopas. Om utredningens förslag i detta avseende nu genomförs bör en samdistribution komma till stånd snarast.

Enligt Sveriges Tidskrifter finns då stora möjligheter till rationaliseringar och inbesparingar. Intäkter som då skulle kunna användas till att säkra distributionen av det fria ordet i hela landet och självklart andra försändelser.

Sveriges Tidskrifter anser att det därför redan idag bör införas sådana skrivningar i postlagen att nuvarande hinder för en samdistribution undanröjs.